

OPETUKSEN JA OPISELUN OHJEET

Koulutuksesta vastaava vararehtori hyväksynyt 13.6.2017

Sisällysluettelo

1. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ.....	4
Yliopisto.....	4
Opiskelijavalinta ja opiskeluoikeus	5
Koulutusohjelmasta vastaavan henkilön tehtävät.....	7
Opetussuunnitelma.....	8
Opintojen mitoitus	8
Opintojen ohjaus ja henkilökohtaiset opintosuunnitelmat	9
Kielitaito	9
Tutkintotodistukset.....	10
Aiemmin hankitun osaamisen sisällyttäminen tutkintoon	13
Kypsyysnäyte.....	13
2. ALEMPI KORKEAKOULUTUTKINTO	14
Tavoitteet.....	14
Laajuus ja rakenne	15
Kandidaatintyö/kandidaatintutkielma.....	15
3. YLEMPI KORKEAKOULUTUTKINTO	16
Siirtyminen ylempään korkeakoulututkintoon	16
Tavoitteet.....	16
Laajuus ja rakenne	17
Diplomityö/pro gradu -tutkielma.....	17
4. TIETEELLISET JATKOTUTKINNOT.....	19
Jatkotutkintojen suoritusoikeus.....	19
Tohtoriohjelmasta vastaavan henkilön tehtävät	20
Tieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet	20
Tohtorin tutkinto.....	21
Lisensiaatin tutkinto.....	21
Tieteellisten jatkotutkintojen vaatimukset.....	21
Väitöskirja, esitarkastus ja väittelylupa	22
Väitöstilaisuus ja väitöskirjan arvosteleminen.....	23
Lisensiaatintutkimuksen arvosteleminen	24
Promootio	24

5. AIKUISKOULUTUS	25
6. OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	25
Yleistä.....	25
Kuulustelujen järjestäminen	26
Opintosuoritusten arvostelu.....	27
Opintosuoritusten arvostelun oikaiseminen	28
Opiskelijapalaute ja opetusta koskevat huomautukset.....	29
7. OPISKELUVILPPI JA OPISKELIJAN KURINPITO	30
8. VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSET.....	31

1. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

Yliopisto

1 §

Yliopistossa annetaan perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta sekä avointa yliopisto-opetusta.

Yliopisto järjestää toimintansa siten, että tutkimuksessa, koulutuksessa ja opetuksessa varmistetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.

2 §

Yliopistossa voidaan alempina perustutkintoina (alemmat korkeakoulututkinnot) suorittaa tekniikan kandidaatin ja kauppatieteiden kandidaatin tutkinto, ylempinä perustutkintoina (ylemmät korkeakoulututkinnot) diplomi-insinöörin ja kauppatieteiden maisterin tutkinto sekä jatkotutkintoina tekniikan lisensiaatin, kauppatieteiden lisensiaatin, tekniikan tohtorin, kauppatieteiden tohtorin ja filosofian tohtorin tutkinto siten kuin 24 päivänä elokuuta 2009 annetussa yliopistolaissa (558/2009 muutoksineen) ja yliopistojen tutkinnoista 19 päivänä elokuuta 2004 annetussa valtioneuvoston asetuksessa (794/2004 muutoksineen), jäljempänä tutkintoasetus, sekä tässä ohjeessa on esitetty.

3 §

Yliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja englanti. Opetusta voidaan antaa myös muilla kielillä. Vieraalla kielellä annettavasta opetuksesta ilmoitetaan opinto-oppaassa. Vieraalla kielellä luennoituun opintojaksoon kuuluvat opintosuoritukset tentitään opetuksessa käytetyllä kielellä. Opettaja voi antaa mahdollisuuden tehdä opintosuoritukset myös suomen kielellä.

4 §

Perustutkintoihin johtava koulutus suunnitellaan ja toteutetaan koulutusohjelmina. Hallitus päättää kustakin koulutusohjelmasta vastuussa olevan akateemisen yksikön.

Yliopistossa on tekniikan alalla energiatekniikan, kemiantekniikan, konetekniikan, sähkötekniikan, tietotekniikan, tuotantotalouden, ympäristötekniikan ja laskennallisen tekniikan koulutusohjelmat ja kauppatieteiden alalla kauppatieteiden koulutusohjelma.

Tutkinnot muodostuvat yleis-, suuntautumisvaihtoehdon aine-, ydin- ja syventymisopinnoista, sivuopinnoista, mahdollisesta työharjoittelusta, mahdollisista vapaasti valittavista opinnoista ja opinnäytetyöstä.

Jatkotutkintoihin johtava koulutus suunnitellaan ja järjestetään tutkimusalakohtaisesti. Yliopistossa on yksi yhteinen tohtorikoulu, johon kuuluvat kaikki LUT:n tieteenalat kattavat tohtoriohjelmat. Kaikki yliopiston tohtorikoulutettavat kuuluvat tohtorikouluun.

Tohtorikoulua ja yliopiston jatkokoulutusta johtaa tutkimuksesta vastaava vararehtori yhdessä tohtorikoulun johtoryhmän kanssa. Tohtoriohjelmien perustamisesta ja niihin liittyvistä muutoksista sekä tohtoriohjelmien vastuuhenkilöistä päättää rehtori tai hänen nimeämänsä henkilö.

Tohtoriohjelmien tutkimusaloista vastaavista henkilöistä päättää ko. tohtoriohjelmasta vastuussa oleva akateeminen yksikkö.

Opiskelijavalinta ja opiskeluoikeus

5 §

Rehtori tai hänen määräämänsä henkilö päättää vuosittain sisään otettavien opiskelijoiden valintatavoista ja -perusteista akateemisia yksiköjä kuultuaan.

Rehtori tai hänen määräämänsä henkilö hyväksyy uudet tutkinto-opiskelijat.

Opiskelija valitaan koulutus-, maisteri- tai tohtoriohjelmaan.

6 §

Opiskelijavalintaan tyytymätön hakija voi pyytää siihen kirjallisesti oikaisua 14 päivän kuluessa valinnan tuloksen julkistamisesta. Tuloksia julkistettaessa on ilmoitettava, miten hakija voi saada tiedon valinnassa noudatettujen perusteiden soveltamisesta häneen sekä miten valintaan voi pyytää oikaisua.

Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen voi asianomainen hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeudelta niin kuin hallintolainkäyttölaisissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätöksestä ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valinnan tulosta ei saa oikaisupyynnön johdosta muuttaa kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

7 §

Kaikissa ylempään korkeakoulututkintoon johtavissa opiskelijavalinnoissa vastaanottava koulutusohjelma voi hakijan aikaisemmasta koulutustaustasta riippuen vaatia täydentäviä opintoja, enintään kuitenkin 60 opintopistettä. Edellä mainittu koskee myös tieteelliseen jatkotutkintoon johtavia opiskelijavalintoja.

8 §

Opiskelijalla voi olla Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa samanaikaisesti voimassa yksi tekniikan alan ja yksi kauppatieteiden alan tutkinnon opiskeluoikeus.

9 §

Opiskelija voi hakea yliopiston sisällä tekniikan koulutusohjelman vaihtoa. Siirtymiset kauppatieteiden ja tekniikan välillä tehdään siirtovalinnassa

- a) ennen kandidaatin tutkinnon suorittamista tai
- b) kandidaatin tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Rehtori tai hänen määräämänsä henkilö päättää vuosittain siirtovalintojen ja koulutusohjelmavaihtojen valintatavoista ja -perusteista akateemisia yksiköjä kuultuaan. Siirto-opiskelijoiden ottamisesta päättää rehtori tai hänen määräämänsä henkilö akateemisia yksiköjä kuultuaan. Koulutusohjelmavaihtoista päättää akateemisen yksikön johtaja.

Konetekniikan, energiatekniikan, sähkötekniikan, ympäristötekniikan ja kemiantekniikan koulutusohjelmien sisällä opiskelija voi hakea maisteriohjelman vaihtoa kesken maisteriopintojen.

10 §

Tutkinto-opiskelijan on joka lukuvuosi ilmoitauduttava läsnä olevaksi tai poissa olevaksi opetuksesta vastaavan vararehtorin määräämällä tavalla. Opiskelija, joka ei ole ilmoittautunut yliopiston määräämällä tavalla, menettää opiskeluoikeutensa. Jos opiskelija haluaa myöhemmin aloittaa tai jatkaa opintojaan, hänen on haettava kirjallisesti oikeutta päästä uudelleen opiskelijaksi ja suoritettava uudelleenkirjautumismaksu. Päätökseen voi pyytää oikaisua sen mukaan, mitä 6 §:ssä on säädetty.

Ensimmäisenä lukuvuotena opiskelija voi ilmoittautua poissa olevaksi vain, jos hän suorittaa asevelvollisuuttaan tai vapaaehtoista asepalvelusta, on äitiys-, isyys-, tai vanhempainvapaalla tai on oman sairautensa tai vammansa vuoksi kyvytön aloittamaan opintojaan.

11 §

Tekniikan tai kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on kolme lukuvuotta ja diplomi-insinöörin tai kauppatieteiden maisterin tutkinnon kaksi lukuvuotta.

Sekä alemmaa että ylempää korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinnot viimeistään kahta vuotta niiden yhteenlaskettua tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa.

Pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto viimeistään kahta vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa.

Tutkinnon suorittamisaikaan ei lasketa poissaoloa, joka johtuu vapaaehtoisen asepalveluksen tai asevelvollisuuden suorittamisesta taikka äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan pitämisestä. Jos opiskelija kuitenkin ilmoittautuu läsnä olevaksi tällaisen vapaan aikana, tutkinnon suorittamisaika kuluu. Tutkinnon suorittamisaikaan ei lasketa muuta enintään kahden lukukauden pituista poissaoloa, jonka ajaksi opiskelija on ilmoittautunut poissa olevaksi.

Myöskään niitä lukukausia, joiden aikana opiskelijan edellä mainittu poissaoloperuste alkaa tai päättyy, mutta hän on ilmoittautunut alku- tai loppukaudeksi läsnä olevaksi, ei lasketa tutkinnon suorittamisaikaan, jos opiskelija vetoaa edellä mainittuun syyhyn ja jos yliopisto voi katsoa tällaisen syyn häirinneen opiskelua vielä kyseisen lukukauden. Jos opiskelija on tällöin ilmoittautunut alku- tai loppukaudeksi poissa olevaksi, yliopisto voi samoin perustein katsoa, ettei tällainen lukukausi kuluta kahta poissaololukukautta.

Jos opiskelija laiminlyö lukuvuosi-ilmoittautumisen, hänen tutkinnon suorittamisaikansa kuluu tänäkin aikana.

Koulutusohjelmasta vastaava henkilö voi myöntää hakemuksesta lisää aikaa opintojen loppuun saattamiseen opiskelijalle, joka ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä ajassa. Lisäajan myöntäminen edellyttää, että opiskelija esittää tavoitteellisen ja toteuttamiskelpoisen suunnitelman opintojen loppuunsaattamiseksi. Lisäajan myöntämisestä on annettu yliopiston yhteiset ohjeet.

12 §

Tutkinto-opiskelijan opiskeluoikeus päättyy, kun hän on suorittanut opiskeluoikeuden perusteena olevan tutkinnon.

Opiskelija voi luopua opiskelupaikastaan ilmoittamalla luopumisesta kirjallisesti. Luopumisilmoitus on sitova. Opiskeluoikeus merkitään päättyneeksi ilmoituksen saapumispäivästä lukien. Opiskeluoikeuden saaminen uudestaan edellyttää yliopiston normaalin opiskelijavalinnan kautta tapahtuvaa opiskelupaikan saamista.

Ottaessaan paikan vastaan siirtovalinnassa opiskelija menettää aiemman opiskeluoikeuden aiemman lukukauden päättyessä.

Koulutusohjelmasta vastaavan henkilön tehtävät

13 §

Koulutusohjelmista vastaavista henkilöistä päättää rehtori tai hänen nimeämänsä henkilö.

Koulutusohjelmasta vastaava henkilö

- johtaa ja kehittää koulutusohjelman toimintaa tuloksellisesti yliopiston strategian mukaisesti
- päättää opiskelijoiden valitsemisesta suuntautumisvaihtoehtoihin sekä niiden vaihtamisperusteet ja -menettelyt

- päättää kandidaatin tutkinnosta jatkavien opiskelijoiden valitsemisesta maisteriohjelmiin sekä niiden vaihtamisperusteet ja -menettelyt
- päättää opintojen hyväksiluvusta
- määrittelee hyväksi luettavaksi kelpaavan virkaruotsin alan
- hyväksyy opiskelijan opetussuunnitelmasta poikkeavan HOPSin
- voi antaa työharjoitteluun ja sen tarkastamiseen liittyviä ohjeita
- määrää kypsyysnäytteen kielen silloin, kun se ei ole suomi tai ruotsi
- päättää opinnäytetyön kielen, jos se on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti
- hyväksyy sellaiset muutokset opetussuunnitelmissa, joista akateeminen neuvosto ei päättä
- voi delegoida tehtäviään.

Opetussuunnitelma

14 §

Koulutuksesta vastaava vararehtori ohjeistaa opetussuunnitelmien laadintaa yliopiston yhteisten periaatteiden osalta. Opetussuunnitelmien laadinnassa toteutetaan yliopiston strategiaa. Akateeminen neuvosto päättää opetussuunnitelmista annettujen ohjeiden mukaisesti. Kielten opetuksen opetussuunnitelman vahvistaa koulutuksesta vastaava vararehtori.

Opetussuunnitelmassa esitetään tutkinto-ohjelmien osaamistavoitteet ja rakenne sekä tutkintoon kuuluvien opintojaksosten kuvaukset ja osaamistavoitteet.

Akateeminen neuvosto päättää kesken lukuvuoden tapahtuvasta opintojakson lisäämisestä opetussuunnitelmaan tai poistamisesta opetussuunnitelmasta.

Perustutkintoihin kuuluvat opintojaksot ovat joko pakollisia, vaihtoehtoisia tai vapaasti valittavia.

Kandidaatin tutkinnon suuntautumisvaihtoehdon aineopinnot vastaavat yleis- ja/tai aineopintoja ja diplomi-insinöörin tai kauppatieteiden maisterin tutkinnon ydinopinnot ovat aine- tai syventävien opintojen tasoisia ja syventymisopinnot ovat syventävien tasoisia.

Opintojakson suoritustavat määrätään opetussuunnitelmassa. Yksittäistapauksissa opintojakson vastuupettajalla on perustelluista syistä oikeus määritellä muikin suoritustapa ja ajankohta.

Opintojen mitoitus

15 §

Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan siten, että yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä (op). Yksi opintopiste vastaa keskimäärin opiskelijan 26 työtuntia.

Opintojaksot mitoitetaan niin, että niiden laajuus voidaan ilmaista kokonaislukuna.

Opintojen ohjaus ja henkilökohtaiset opintosuunnitelmat

16 §

Jokaisella opiskelijalla on oikeus opinto-ohjaukseen. Opiskelijoiden opintojen ohjauksen organisoinnista yliopistossa vastaavat provosti ja opinto- ja kansainvälisten asioiden johtaja.

17 §

Perustutkinto-opiskelijoiden henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) tukee opiskelijan tavoitteellista opiskelua ja valmistumista säädettyssä ajassa. HOPSissa opiskelija esittää oman tutkintonsa sisältämät opintojaksot ja niiden sijoittumisen tutkintorakenteeseen, opetussuunnitelmassa määriteltyjen pakollisuusvaatimusten ja valinnan vapauden rajoissa. Opiskelija laatii HOPSin opintojensa alkuvaiheessa ja vastaa sen ylläpidosta ja päivittämisestä.

Opintopalvelut vastaa HOPS-ohjauksen järjestämisestä. HOPS tarkastetaan virallisesti kolmessa pisteessä opintojen aikana:

- ensimmäisenä opintovuonna
- kandidaatiksi valmistumisen yhteydessä ja
- diplomityön/pro gradu -tutkielman aiheen vahvistamisen yhteydessä.

Jatko-opiskelijan henkilökohtainen opintosuunnitelma on hakuvaiheessa laadittu jatko-opintosuunnitelma. Opiskelija vastaa sen ylläpidosta ja päivittämisestä. Jatko-opintosuunnitelma tarkastetaan opintojen aikana tohtorikoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

Kielitaito

18 §

Opiskelijan tulee alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa varten osoittaa saavuttaneensa

1. suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta sekä
2. vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Koulutusohjelmasta vastaava henkilö määrittelee, minkälainen kielitaito on tarpeen ensimmäisessä momentissa mainitun oman alan kannalta.

Opiskelija, joka on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä tai joka on saanut koulusivistyksensä ulkomailla, on alempaan tai ylempään tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoitettava saavuttaneensa ainoastaan edellisen momentin 2 kohdassa esitetyn kielitaidon.

Jos opiskelijan koulusivistyskieli on suomi tai ruotsi, mutta hänellä ei ole suoritettuna vaadittua lukion oppimäärää toisen kotimaisen kielen opintoja, voidaan opiskelija vapauttaa 1 momentissa säädetystä taidon osoituksesta vähäisempien aiempien opintojen perusteella.

Koulutusohjelmasta vastaava henkilö voi myös erityisestä syystä vapauttaa opiskelijan 1 momentissa säädetystä kielitaitovaatimuksista osittain tai kokonaan. Päätös pitää perustella kirjallisesti. Erityinen syy on esimerkiksi se, että lukion päättötodistus ei sisällä ruotsin kieltä.

Tutkintotodistukset

19 §

Tutkintotodistusten mallit vahvistaa yliopiston rehtori. Rehtori allekirjoittaa ylemmän korkeakoulututkinnon ja jatkotutkinnon tutkintotodistukset. Alemman korkeakoulututkinnon tutkintotodistuksen allekirjoittaa rehtori tai vararehtori.

20 §

Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen todistukseen kirjoitetaan:

1. tutkintonimike ja koulutusala
2. tutkinnon koulutusohjelma ja pääaine / suuntautumisvaihtoehto tai maisteriohjelma
3. tutkinnon sivuaineet / sivuopintokokonaisuudet

Lisäksi tutkintotodistukseen kirjoitetaan opinnäytetyön nimi ja arvosana.

Tutkintotodistuksessa ilmoitetaan koko tutkinnon yleisarvosana, joka määrätään kaikista tutkintoon kuuluvista opintojaksoista.

Tutkintotodistukseen merkitään myös suomen ja ruotsin kielen taito. Todistukseen merkitään koulusivistyskieleltään suomen- tai ruotsinkielisiltä opiskelijoilta koulusivistyksen ja kypsyysnäytteen kieli sekä arvosanat maan toisen kielen suullisessa ja kirjallisessa taidossa.

Ylemmän tutkinnon yleisarvosana lasketaan, kun vähintään 40 opintopistettä (ei sisällä opinnäytetyötä) on suoritettu LUT:ssa asteikolla 1-5 arvioituna. Alemman tutkinnon yleisarvosana lasketaan, kun vähintään 80 opintopistettä (ei sisällä opinnäytetyötä) on suoritettu LUT:ssa asteikolla 1-5 arvioituna.

Tutkintotodistukseen kuuluu opintosuoritusote, jossa näkyvät kaikki opiskelijan tutkintoa varten suorittamat opintojaksot ja niiden arvosanat.

Edellytyksenä todistuksen luovuttamiselle on, että opiskelija on täyttänyt lailliset velvoitteensa yliopistoa ja sen ylioppilaskuntaa kohtaan. Silloin, kun opiskelija jatkaa alemman tutkinnon jälkeen suoraan ylempään tutkintoon, velvoitteiden täyttäminen tarkistetaan ylempään tutkinnon yhteydessä.

Opiskelijan suorittamista täydentävistä opinnoista annetaan tutkintotodistuksen yhteydessä erillinen liite.

Ylimääräiset opintojaksot voidaan opiskelijan anomuksesta jättää pois tutkintotodistuksesta ja antaa niistä erillinen opintosuoritusote.

Muiden yliopistojen kanssa toteutettavissa yhteistutkinto-ohjelmissa noudatetaan tämän pykälän säädöksiä soveltuvin osin erikseen sovittavalla tavalla.

21 §

Muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä suoritetusta tutkinnosta annetaan englanninkielinen tutkintonimike yliopistojen tutkinnoista annetun asetuksen (794/2004) liitteen mukaisesti.

Muulla kielellä suoritetusta tutkinnosta annetaan suomenkielisen tutkintotodistuksen lisäksi englanninkielinen tutkintotodistus. Suomenkielisestä tutkintotodistuksesta annetaan englanninkielinen käännös.

22 §

Jatkotutkinnon todistukseen kirjoitetaan:

1. tutkintonimike ja tohtoriohjelma
2. tutkimusala
3. opinnäytetyön nimi ja arvosana.

Lisäksi tohtorin tutkintotodistukseen kirjoitetaan tiedot väitöstilaisuudesta, vastaväittäjistä ja kustoksesta. Tutkintotodistukseen kuuluu myös opintosuoritusote, jossa näkyvät kaikki opiskelijan tutkintoa varten suorittamat opintosuoritukset ja niiden arvosanat.

Todistus tekniikan tohtorin tutkinnosta oikeuttaa tekniikan tohtorin arvoon, todistus kauppatieteiden tohtorin tutkinnosta kauppatieteiden tohtorin arvoon ja todistus filosofian tohtorin tutkinnosta filosofian tohtorin arvoon.

23 §

Yliopisto antaa perus- tai jatkotutkinnon suorittaneelle tutkintotodistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitetun liitteen (Diploma Supplement). Liitteessä annetaan tiedot yliopistosta samoin kuin tutkintotodistuksessa tarkoitetuista opinnoista ja opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta koulutusjärjestelmässä.

24 §

Ylempi korkeakoulututkinto voidaan suorittaa erityismaininnalla ”oivallinen”. Oivallinen arvosana voidaan antaa vain opiskelijalle, joka on suorittanut vähintään 40 op LUT:ssa asteikolla 1-5 arvioituna. Hyväksi luettuja opintojaksoja ei voi laskea mukaan arvosanan perusteeksi.

Teknillistieteellisen alan opiskelija on suorittanut tutkinnon oivallisesti, jos yleisarvosana on vähintään 4 ja diplomityön arvosana 5.

Kauppätieteellisen alan opiskelija on suorittanut tutkinnon oivallisesti, jos tutkinnon yleisarvosana on vähintään 4 ja pro gradu -tutkielman arvosana vähintään *eximia cum laude approbatur*.

Myös alempi korkeakoulututkinto voidaan suorittaa erityismaininnalla ”oivallinen”. Oivallinen arvosana voidaan antaa opiskelijalle, jolla on hyväksi luettuja opintoja enintään 10 op ja tutkinnon keskiarvo on vähintään 4. Kansainvälisessä opiskelijavaihdossa suoritettuja opintoja ei lasketa mukaan hyväksi luettuihin opintoihin.

25 §

Opiskelija voi valmistua LUT:sta rehtorin päättämänä valmistumispäivinä, joita järjestetään pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Valmistumisen edellytyksenä on, että opiskelija on läsnä olevaksi ilmoittautunut. Opiskelijavaihdon takia poissa olevaksi ilmoittautunut voi kuitenkin valmistua tekniikan tai kauppätieteiden kandidaatiksi.

26 §

Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta saatavan tutkintotodistuksen edellytyksenä on, että kyseisestä kandidaatin tutkinnosta on suoritettu tässä yliopistossa vähintään 90 op (sisältää opinnäytetyön).

Diplomi-insinöörin tai kauppätieteiden maisterin tutkinnosta on suoritettava vähintään 70 op, joista vähintään 45 op syventävien opintojen taseisia opintoja, joihin sisältyy opinnäytetyö.

Muiden yliopistojen kanssa yhteistyössä tuotetuissa kandidaatin tai diplomi-insinöörin/kauppätieteiden maisterin -tutkinnoissa tulee LUT:ssa suoritettuja opintoja olla vähintään 60 op.

Koulutusohjelmasta vastaava henkilö voi perustellusta syystä päättää tämän pykälän ensimmäisestä tai toisesta momentista poikkeamisesta.

Aiemmin hankitun osaamisen sisällyttäminen tutkintoon

27 §

Jos opiskelija suorittaa opintoja muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa yliopistossa tai muussa oppilaitoksessa, hänen on tehtävä anomus opintojen hyväksilukemisesta. Kielikeskus päättää muualla kuin muodollisessa koulutuksessa hankitun osaamisen hyväksiluvusta kielten osalta. Opiskelija saa yliopiston päätöksen mukaan lukea hyväkseen sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintojaksoja myös muulla tavoin hankitulla osaamisella. Osaaminen osoitetaan suullisella tai kirjallisella kuulustelulla tai muulla sellaisella tavalla (esim. portfolio), josta osaaminen voidaan arvioida.

Koulutusohjelmasta vastaava henkilö päättää tutkintoon sisältyvistä opintojaksoista ja hyväksyy opetussuunnitelmasta poikkeavan HOPSin.

Kandidaatin tutkintoon voidaan anomuksesta sisällyttää muussa korkeakoulussa suoritettuja soveltuvia opintoja.

Ylempään tutkintoon voidaan ydin- ja syventymisopintoihin anomuksesta sisällyttää opetussuunnitelmasta poikkeavia soveltuvia ylemmän korkeakoulututkinnon taseisia opintoja. Mikäli ylempään tutkintoon sisältyy kieliopintoja, niihin voidaan sisällyttää myös ammattikorkeakoulutaseisia kieliopintoja, jos ne eivät sisälly ammattikorkeakoulututkintoon.

Alemman yliopistotutkinnon taseisia opintoja voidaan hyväksyä ylemmän tutkinnon sivuopintoihin, kieliopintoihin ja vapaasti valittaviin opintoihin, jos ne eivät sisälly aiempaan alempaan yliopistotutkintoon.

Kypsyysnäyte

28 §

Kandidaatin tutkintoon vaaditaan kypsyysnäyte, jolla opiskelija osoittaa perehtyneisyyttä kandidaatintyön alaan (sisällön kypsyysnäyte) sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa (kielitaidon kypsyysnäyte). Kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kotimaisella kielellä, jolla opiskelija on Suomessa saanut koulusivistyksensä.

Kandidaatin tutkinnon kypsyysnäyte tarkastetaan vain sisällön osalta, jos opiskelija on saanut koulusivistyksensä ulkomailla tai Suomessa muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä. Tällöin koulutusohjelmasta vastaava henkilö määrää kypsyysnäytteen kielen. Myös jos opiskelija on osoittanut suomen tai ruotsin kielen taidon jo aiemmassa korkeakoulututkinnossa, kandidaatin tutkinnon kypsyysnäyte tarkastetaan vain sisällön osalta.

Kandidaatintyön (tekniikka) tai kandidaatintutkielman (kauppatieteet) tiivistelmä toimii kandidaatin tutkinnon kypsyysnäytteenä.

Kandidaatintyön/-tutkielman ohjaaja varmistaa opiskelijan perehtyneisyyden työn alaan ja arvioi myös kieliasun selkeyden ja ymmärrettävyyden. Kypsyysnäytteelle ei tehdä erillistä kielentarkastusta, ellei työn ohjaaja sitä erityisestä syystä halua.

DI- tai KTM-tutkintoon vaaditaan kypsyysnäyte, jolla opiskelija osoittaa perehtyneensä diplomityön tai pro gradu -tutkielman alaan. Diplomityön tai pro gradu -tutkielman tiivistelmä toimii tutkinnon kypsyysnäytteenä työn sisällön osalta.

Suomen tai ruotsin kielitaitoa ei tarkisteta DI- tai KTM-tutkinnossa, kun kielitaito on jo osoitettu aiemmassa tutkinnossa tai opiskelijalta ei vaadita kielitaidon osoittamista (koulusivistys on saatu ulkomailla tai muulla kuin suomen/ruotsin kielellä Suomessa). Jos opiskelijan on osoitettava suomen tai ruotsin kielen taito DI- tai KTM-tutkinnossa, opinnäytteen tiivistelmä toimii kypsyysnäytteenä samoin periaattein kuin kandidaatin tutkinnossa.

Yliopisto antaa opiskelijoille tarkemmat ohjeet kypsyysnäytteen kirjoittamisesta.

2. ALEMPI KORKEAKOULUTUTKINTO

Tavoitteet

29 §

Alempaan korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tulee antaa opiskelijalle

1. tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien taikka koulutusohjelmaan kuuluvien opintojen perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen,
2. valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin,
3. edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen,
4. edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä sekä
5. riittävä viestintä- ja kielitaito.

Koulutus perustuu tieteelliseen tutkimukseen ja alan ammatillisiin käytäntöihin.

Laajuus ja rakenne

30 §

Alempaan korkeakoulututkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

Tekniikan kandidaatin ja kauppatieteiden kandidaatin tutkintoon johtaviin opintoihin kuuluu:

1. yleisopintoja vähintään 70 op
2. suuntautumisvaihtoehdon aineopintoja vähintään 40 op
3. sivuopintoja vähintään 20 op
4. vapaasti valittavia opintoja 0 - 10 op.

Kieli- ja viestintäopinnot sisältyvät yleisopintoihin. Opinnäytetyö ja siihen liittyvä seminaari sisältyvät suuntautumisvaihtoehdon aineopintoihin.

Kauppatieteiden kandidaatin ja kauppatieteiden maisterin sekä tekniikan kandidaatin ja diplomi-insinöörin tutkinnoissa voi olla yhteensä enintään 12 op työharjoittelua. Koulutusohjelmittain voidaan asettaa vähimmäisvaatimuksia työharjoittelulle.

31 §

Tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava edellä 30 §:ssä tarkoitetut opinnot riippuen opiskelijan koulutusalaista.

Opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnolle, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 18 §:ssä tarkoitettu kielitaito.

Opiskelijalla on mahdollisuus hakea suuntautumisvaihtoehdon vaihtoa. Vaihdosta, sekä sen perusteista ja menettelytavoista päättää koulutusohjelmasta vastaava henkilö.

Kandidaatintyö/kandidaatintutkielma

32 §

Alempaan korkeakoulututkintoon kuuluva kandidaatintyö (tekniikan alalla) tai kandidaatintutkielma (kauppatieteiden alalla) tehdään suuntautumisvaihtoehdon aineopintoihin kuuluvana opintojaksona. Opintojakson opettaja tai muu koulutusohjelmasta vastaavan henkilön määräämä henkilö toimii kandidaatintyön tai kandidaatintutkielman tarkastajana. Tarkastajan tulee olla ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut.

Opinnäytetyön tekoaikana tarkastajan tulee järjestää opiskelijalle mahdollisuus esitellä työnsä etenemistä ja saada siihen palaute. Tarkastaja voi myös pyytää opiskelijalta selvitystä työn etenemisestä.

Kandidaatintyön tai kandidaatintutkielman tarkastaja hyväksyy työn kielen silloin, kun työ tehdään muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä.

Kandidaatintyön ja kandidaatintutkielman arvostelussa käytetään arvosanoja kiitettävä (5), erittäin hyvä (4), hyvä (3), erittäin tyydyttävä (2), tyydyttävä (1), hylätty (0). Hyväksyttyä kandidaatintyötä tai kandidaatintutkielmaa ei voi tehdä uudestaan.

Kandidaatintyö/kandidaatintutkielma on julkinen opinnäyte.

Koulutuksesta vastaava vararehtori päättää yliopiston yhteisten ja yleisten opinnäytteiden ohjeiden antamisesta. Akateemiset yksiköt voivat antaa tarkempia ohjeita.

3. YLEMPI KORKEAKOULUTUTKINTO

Siirtyminen ylempään korkeakoulututkintoon

33 §

Opiskelijalla on oikeus suorittaa ylempi tutkinto siinä tekniikan alan koulutusohjelmassa ja kauppatieteiden maisteriohjelmassa, johon hänet on hyväksytty.

Jos opiskelija suorittaa LUT:n opiskeluoikeuden aikana tai on suorittanut aikaisemmin soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon toisessa korkeakoulussa, hänet voidaan anomuksesta siirtää suoritettujen opintojen mukaiseen maisteriohjelmaan. Kelpoisuuden ja soveltuvuuden osalta noudatetaan maisteriohjelman erillisvalinnan kelpoisuus- ja soveltuvuusvaatimuksia. Opiskelijalta voidaan muualla suoritetuista opinnoista riippuen vaatia täydentäviä opintoja. Siirrosta päättää koulutusohjelmasta vastaava henkilö.

Tavoitteet

34 §

Koulutuksen tulee antaa opiskelijalle

1. ydin- ja syventymisopintojen hyvä tuntemus ja sivuopintojen perusteiden tuntemus
2. valmiudet tieteellisen tiedon soveltamiseen ja kriittiseen ajatteluun
3. valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä
4. valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen
5. hyvä viestintä- ja kielitaito
6. hyvät esiintymis-, kulttuuri- ja johtamistaidot.

Koulutus perustuu tutkimukseen sekä alan ammatillisiin käytäntöihin ja siinä edistetään hyvien tiimi- ja projektityöskentelytaitojen syntymistä.

Laajuus ja rakenne

35 §

Ylempään korkeakoulututkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 120 opintopistettä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Diplomi-insinöörin tutkinnon perusrakenne:

1. ydinopintoja 0 – 47 op
2. syventymisopintoja 50 – 95 op
3. sivuopintoja 20 – 24 op/0 op
4. vapaasti valittavia opintoja 0 – 30 op
5. kieli- ja viestintäopintoja 0 – 10 op

Kauppätieteiden maisterin tutkinnon perusrakenne:

1. ydinopintoja 36 – 66 op
2. syventymisopintoja 36 – 48 op
3. sivuopintoja 0 - 25 op
4. kieli- ja viestintäopintoja 5 – 6 op

Syventymisopinnot sisältävät diplomityön tai pro gradu -tutkielman 30 op.

Kauppätieteiden kandidaatin ja kauppätieteiden maisterin sekä tekniikan kandidaatin ja diplomi-insinöörin tutkinnoissa voi olla yhteensä enintään 12 op työharjoittelua. Koulutusohjelmittain voidaan asettaa vähimmäisvaatimuksia työharjoittelulle.

Muiden yliopistojen kanssa toteutettavissa yhteistutkinto-ohjelmissa noudatetaan tämän pykälän säädöksiä soveltuvin osin erikseen sovittavalla tavalla.

Diplomityö/pro gradu -tutkielma

36 §

Diplomityö ja pro gradu -tutkielma ovat tutkimustyön luonteisia opintojaksoja. Diplomityö ja pro gradu -tutkielma ovat laajuudeltaan 30 opintopistettä.

Ylemmään korkeakoulututkintoon kuuluva diplomityö tai pro gradu -tutkielma tehdään syventymisopinnoihin ja laaditaan aiheesta, josta tarkastaja ja opiskelija keskenään sopivat. Aihe on voimassa kaksi vuotta sen vahvistamisesta.

Kandidaatin tutkinnon ja mahdollisten täydentävien opintojen tulee olla suoritettu ennen diplomityön tai pro gradu -tutkielman aiheen vahvistamista. Diplomityön ja pro gradu -tutkielman ohjeissa annetaan tarkemmat ohjeet opinnäytetyön aiheen vahvistamisen edellytyksistä.

Diplomityön tai pro gradu -tutkielman aiheen vahvistaa työn ensimmäinen tarkastaja, joka on LUT:n professori, LUT:n dosentti tai tenure track-tehtävään valittu apulaisprofessori (associate professor). Ensimmäisen tarkastajan tulee olla opiskelijan opinnäytetyötä läheltä olevalta alalta. Ensimmäinen tarkastaja toimii opinnäytetyön vastuullisena ohjaajana yliopistolla.

Ensimmäinen tarkastaja vahvistaa opinnäytetyölle myös toisen tarkastajan, jonka tulee olla vähintään ylemmän yliopistotutkinnon suorittanut ja joka voi olla yliopiston ulkopuolelta.

Diplomityö ja pro gradu -tutkielma ovat julkisia opinnäytteitä.

37 §

Opinnäytetyö voidaan tehdä suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Muun kielen käyttämisestä päättää koulutusohjelmasta vastaava henkilö.

38 §

Opinnäytetyön tekoaikana ensimmäisen tarkastajan tulee järjestää opiskelijalle mahdollisuus esitellä työnsä etenemistä ja saada siihen palaute. Ensimmäinen tarkastaja voi myös pyytää opiskelijalta selvitystä työn etenemisestä.

39 §

Diplomityön tai pro gradu -tutkielman hyväksyy ja arvostelee akateemisen yksikön johtaja. Mikäli akateemisen yksikön johtaja ja akateemisen yksikön varajohtaja ovat esteellisiä, koulutuksesta vastaava vararehtori määrää työlle arvostelijan.

Opinnäytetyön tarkastajat voivat antaa työstä yhteisen lausunnon.

40 §

Diplomityön arvostelussa käytetään arvosanoja kiitettävä (5), erittäin hyvä (4), hyvä (3), erittäin tyydyttävä (2), tyydyttävä (1), hylätty (0). Hyväksyttyä diplomityötä ei voi tehdä uudestaan.

Pro gradu -tutkielma arvostellaan asteikolla: laudatur, eximia cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, cum laude approbatur, non sine laude approbatur, lubenter approbatur, approbatur, improbatur (hylätty). Hyväksyttyä pro gradu -tutkielmaa ei voi tehdä uudestaan.

41 §

Mikäli molemmat tarkastajat esittävät arvosanaa 0 tai improbatur, akateemisen yksikön johtaja hylkää työn ja opiskelija aloittaa opinnäytetyöprosessin alusta. Mikäli tarkastajat esittävät opinnäytteestä eri arvosanaa, siirtyy työn arvostelu akateemiselle neuvostolle, joka voi pyytää uuden lausunnon kolmannelta tarkastajalta.

4. TIETEELLISET JATKOTUTKINNOT

Jatkotutkintojen suoritusoikeus

42 §

Tieteelliseen jatkokoulutukseen, suorittamaan edellä 2 §:ssä tarkoitettuja tutkintoja, voidaan ottaa henkilö, joka on suorittanut teknillistieteellisen, kauppatieteellisen tai muun ylemmän korkeakoulututkinnon tai muun vastaavantasaisen suorittamisvaltiossaan virallisen tai tunnustetun tutkinnon aseman omaavan tutkinnon, jonka tohtoriohjelma toteaa antavan riittävät valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen.

43 §

Tohtoriohjelmalla on oikeus asettaa täydentäviä opintoja ja aiempien opintojen arvosanoille vähimmäisvaatimuksia.

Tutkimusalalta vaaditaan yliopistossa suoritettun ylemmän korkeakoulututkinnon vastaavan pääaineen/syventävien opintojen suoritus tai muutoin hankitut vastaavat tiedot. Siinä tapauksessa, että hakija ei ole perustutkinnossa suorittanut kyseisen aineen opintoja, tohtoriohjelma päättää kussakin tapauksessa erikseen täydentävistä opinnoista. Täydentävät opinnot tulee suorittaa ennen väitöskirjan esitarkastusprosessin aloittamista.

Tekniikan tohtorin tutkinnon suorittamiseksi LUT:ssa tarvitaan teknillistieteellinen tausta. Mahdollista puuttuvaa tutkimusalan tai teknillisen alan osaamista tulee täydentää erikseen määriteltävillä täydentävillä opinnoilla. Ellei hakijalla ole DI-tutkintoa tai vastaavaa ulkomailla suoritettua tekniikan alan tutkintoa, hakija voi vaihtoehtoisesti hakea filosofian tohtorin tutkinto-oikeutta.

44 §

Rehtori päättää jatko-opiskelu-oikeuden myöntämisestä saatuaan tohtoriohjelman puollon. Tohtoriohjelma vahvistaa jatko-opintosuunnitelman ja määrää yhden tai useamman jatko-opintojen ohjaajan. Tarvittaessa jatko-opiskeluhakemuksen puoltokäsittely voidaan alistaa kyseessä olevan tulevan akateemisen yksikön akateemiselle neuvostolle.

Jatko-opiskelu-oikeus tuo mukanaan normaalin opiskelija-aseman LUT:ssa. Ne jatko-opiskelijat, jotka otetaan LUT:iin työsuhteeseen nuoremmiksi tutkijoiksi, saavat lisäksi normaalit työsuhteeseen liittyvät edut, työskentelytilat ja työvälineet käyttöönsä, kuten esimerkiksi työterveyshuollon, nimetyn työtilan, tietokoneen ja puhelimen.

Jatko-opintojen ensimmäisenä ohjaajana voi toimia LUT:n professori, LUT:n dosentti tai LUT:n apulaisprofessori (associate professor/tenure).

Ensimmäisen ohjaajan vastuulla on lisäksi tehdä ehdotus esitarkastajista ja vastaväittäjästä/vastaväittäjistä, toimia kustoksena sekä huolehtia väitöstilaisuuteen liittyvien asioiden hoidosta. Toisena ohjaajana voi toimia tohtorin tutkinnon suorittanut henkilö.

Tohtoriohjelma päättää mahdollisesta muutoksesta koskien ohjaajia. Muutokset tehdään opiskelijan hakemuksesta, paitsi jos muutos ohjausjärjestelyissä johtuu siitä, että määrätty ohjaaja ei ole enää LUT:n palveluksessa tai on muutoin estynyt ohjaamasta, jolloin tohtoriohjelma voi tehdä päätökset myös ilman opiskelijan hakemusta ja suostumusta.

Tohtoriohjelmasta vastaavan henkilön tehtävät

45 §

Tohtoriohjelmasta vastaava henkilö

- johtaa ja kehittää tohtoriohjelmaa
- vastaa yliopiston tohtorikoulun johtoryhmän tekemien linjausten toteutumisesta tohtoriohjelmassa
- huolehtii tohtoriohjelman laadunvalvonnasta ja tohtorikoulutusprosessin toimivuudesta (koulutustarjonta, ohjaus)
- antaa lausunnon tieteelliseen jatkokoulutukseen hakevan anomuksesta, päättää mahdollisista täydentävistä opinnoista, vahvistaa jatko-opintosuunnitelman sekä määrää ohjaajat
- päättää ohjaajan vaihdoksesta, lisäyksestä tai poistosta.
- päättää oikeudesta julkaista väitöskirja tai lisensiaatintutkimus muulla kuin suomen, ruotsin tai englannin kielellä
- voi delegoida tehtäviään

Tohtoriohjelmasta vastaavalla henkilöllä on nimetty varahenkilö.

Tieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet

46 §

Tieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

1. perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalaansa piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa,
2. perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin sekä

3. saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

Tohtorin tutkinto

47 §

Tohtorin tutkinnon laajuus vastaa neljän lukuvuoden päätoimista opiskelua.

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi tieteelliseen jatkokoulutukseen otetun opiskelijan tulee

1. suorittaa jatkokoulutuksen opinnot,
2. osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua sekä
3. laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Aiemmin muun alan tohtorin tai lisensiaatin tutkinnon suorittaneeseen opiskelijaan sovelletaan täydentävien opintojen osalta 43 §:n 2 momentin säädöksiä. Lisäksi opiskelijan on suoritettava riittävästi tutkimusalan opintoja.

Lisensiaatin tutkinnon samalta tutkimusalalta suorittaneen opiskelijan tulee tohtorin tutkinnon suorittamiseksi tehdä vain väitöskirja.

Lisensiaatin tutkinto

48 §

Lisensiaatin tutkinnon laajuus vastaa kahden lukuvuoden päätoimista opiskelua.

Jatkokoulutukseen otettu opiskelija voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut tohtorin tutkintoon vaadittavat jatkokoulutuksen opinnot ja tehnyt lisensiaatintutkimuksen.

Lisensiaatintutkimuksessa opiskelija osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Lisensiaatintutkimukseksi voidaan hyväksyä myös yliopiston riittäväksi katsoma määrä samaa ongelmakokonaisuutta käsitteleviä tieteellisiä julkaisuja tai julkaistaviksi hyväksytyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenveto tai muu vastaavat tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua myös yhteisjulkaisuja, jos tekijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

Tieteellisten jatkotutkintojen vaatimukset

49 §

Jatko-opiskeluoikeuden hakemisen yhteydessä hakija valmistelee yhdessä jatko-opintojen ohjaajan kanssa jatko-opintosuunnitelman, jonka tohtoriohjelma vahvistaa. Jatko-opintosuunnitelmassa esitetään lyhyt tutkimussuunnitelma ja suunnitelma suoritettavista

opinnoista pääpiirteittäin sekä julkaisu- ja rahoitussuunnitelma. Jatko-opintosuunnitelman toteutumista valvoo ohjaaja.

Nuorempien tutkijoiden kanssa käytävissä kehityskeskusteluissa asetetaan tavoitteet työsuhteen ensimmäiselle vuodelle ja sovitaan kriteereistä, millä työsuhteen seuraavasta kaudesta päätetään.

50 §

Jatkokoulutuksen opinnot ovat laajuudeltaan 40 op, joista vähintään puolet tulee olla tutkimusalan opintoja. Jatkokoulutuksen opinnot esitetään opintopisteinä ja mitoitetaan niin, että niiden laajuus voidaan ilmaista kokonaislukuina.

Opinnot suoritetaan tohtorikoulutusohjelmiin/-verkostoihin kuuluvina tai muina vastaavina jatkokoulutuskursseina, yliopistojen tuottamina opintojaksoina, tenttimällä alan tieteellistä kirjallisuutta tai muina tieteellisinä opintosuorituksina.

Tutkimusalan opinnot ovat jatko-opintotasoisia opintoja. Tutkimusalaa tukeviksi opinnoiksi voidaan hyväksyä myös sellaisia syventävien yliopisto-opintojen tasoisia opintoja, joita ei ole sisällytetty muihin tutkintoihin. Tutkintoon sisältyvien opintojen tulee olla suoritettuna ennen väittelyluvan myöntämistä.

Väitöskirja, esitarkastus ja väittelylupa

51 §

Väitöskirjan tulee sisältää uutta tieteellistä tietoa. Tekijän tulee erikseen selkeästi tuoda väitöskirjan alussa esiin oma osuutensa väitöstutkimuksessa. Väitöskirja voi olla joko yksittäinen tutkimus (monografia), tai samaa ongelmakokonaisuutta käsittelevistä referoiduista tiedejulkaisuista koostuva ns. nippuväitöskirja sisältäen julkaisuista laaditun yhteenvedon, tai ns. esseekokoelma.

Muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa yliopistossa tarkastettavaksi jätettyä väitöskirjaa ei voi samassa muodossa ottaa tarkastettavaksi Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa. LUT:lla on itsenäinen harkintavalta sen suhteen, milloin väitöskirja poikkeaa tarvittavassa määrin muualla tarkastettavaksi jätetystä väitöskirjasta. Poikkeuksen muodostavat muiden yliopistojen kanssa kaksoistutkintosopimuksen puitteissa tehdyt väitöskirjat.

Tarkemmat väitöskirjoja koskevat ohjeet on koottu erilliseen ohjeeseen, joka on julkaistu yliopiston intrasivustolla sekä opintoportaali Unissa.

52 §

Väitöskirjalautakunta antaa lausunnon väitöskirjan käsikirjoituksesta, päättää väitösprosessin käynnistämisestä ja esitarkastajista. Esityksen esitarkastajista väitöskirjalautakunnalle antaa jatko-opintojen ensimmäinen ohjaaja.

Esitarkastajia määrätään kaksi, joista toisen tulee olla henkilö, jolla on oikeus ohjata väitöskirjoja omassa yliopistossaan. Tehtävään valittavan henkilön tulee olla todennettavasti

ansioitunut väitöskirjan alalta. Valinta ei voi kohdistua LUT:iin palvelussuhteessa olevaan henkilöön, eikä kyseisen väitöstyöntekijän jatko-opintojen ohjaajaan.

Esitarkastajat voivat toimia myös vastaväittäjinä. Suositeltavaa kuitenkin on, että tarkastusprosessiin osallistuu kolme ulkopuolista henkilöä.

Esitarkastaja voidaan vaihtaa, mikäli esitarkastuslausuntoa ei anneta kohtuullisessa ajassa (kaksi kuukautta) eikä viivästykselle esitetä hyväksyttävää syytä tai jos muu perusteltu syy edellyttää vaihtamista. Vaihtamisesta päättää väitöskirjalautakunta. Myös vastaväittäjä voidaan vaihtaa, jolloin päätöksen vaihtamisesta tekee akateeminen neuvosto.

Mikäli väitöskirjalautakunta ei ole asiassa yksimielinen tai ei yksimielisesti päätä käynnistää väitösprosessia, asia viedään päätettäväksi akateemiseen neuvostoon.

53 §

Saatuaan esitarkastajien lausunnot akateeminen neuvosto päättää väittelyluvan myöntämisestä. Lausunto voi myös olla esitarkastajien yhteinen.

Jos esitarkastuslausunnot ovat kielteisiä tai toinen esitarkastuslausunnoista on kielteinen, akateeminen neuvosto keskeyttää prosessin. Korjattu väitöskirja on toimitettava väitöskirjalautakunnalle väitösprosessin uudelleen käynnistämistä varten viimeistään yhden vuoden kuluessa keskeyttämisspätöksen tekemisestä. Tehdyistä korjauksista tulee toimittaa väitöskirjalautakunnalle erillinen yhteenveto.

Rehtori voi missä tahansa väitöskirjan tarkastuksen eri vaiheessa perustellusta syystä päättää keskeyttää tai lopettaa prosessin ja/tai palauttaa työn aikaisempaan vaiheeseen.

Akateeminen neuvosto määrää yhden tai kaksi vastaväittäjää tarkastamaan väitöskirjan. Jatko-opintojen ohjaaja valvoo väitöstilaisuuden eli toimii kustoksena.

Vastaväittäjä ei saa olla jatko-opintojen ohjaaja tai muuten samaan tutkimukseen osallistunut.

Väitöstilaisuus ja väitöskirjan arvosteleminen

54 §

Väitöskirjan lopullinen, painettu versio on pidettävä yliopistossa nähtävillä vähintään kymmenen kalenteripäivää ennen väitöstilaisuutta.

Painatuksen jälkeen, mutta ennen väitöstä havaitut pienet korjaustarpeet voi esittää ns. errata-liitteellä.

Väitöskirjaa on puolustettava julkisessa väitöstilaisuudessa. Tilaisuuden kesto ei saa olla yli neljää tuntia.

Oikeudesta käyttää väitöstilaisuudessa muuta kuin suomen, ruotsin tai englannin kieltä päättää akateeminen neuvosto.

Vastaväittäjän/vastaväittäjien on neljän viikon kuluessa annettava akateemiselle neuvostolle kirjallinen lausunto väitöskirjasta ja sen puolustuksesta. Mikäli vastaväittäjiä on kaksi, lausunto voi olla myös yhteinen.

Akateeminen neuvosto päättää väitöskirjan hyväksymisestä ja arvosanasta. Väitöskirjojen arvostelussa käytetään arvosanoja kiittäen hyväksyty, hyväksyty, hylätty. Yliopiston tavoite on, että kiittäen hyväksytyjä väitöskirjoja on enimmillään 10 – 15 % kaikista väitöskirjoista.

Väitöskirjan hylkäämistä koskeva esitys on esitettävä kirjallisesti. Vaatimuksen ovat oikeutetut tekemään vastaväittäjä/vastaväittäjät ja asiassa päätösvaltainen akateemisen neuvoston jäsen.

Lisensiaatintutkimuksen arvosteleminen

55 §

Lisensiaatintutkimuksen tarkastamista varten akateeminen neuvosto määrää vähintään kaksi tarkastajaa. Tarkastajista toinen voi olla työn ohjaaja. Toinen tarkastaja on LUT:n ulkopuolinen henkilö. Tarkastajien on neljän viikon kuluessa annettava akateemiselle neuvostolle kirjallinen lausunto tutkimuksesta. Lausunto voi olla tarkastajien yhteinen.

Akateeminen neuvosto arvostelee lisensiaatintutkimuksen. Lisensiaatintutkimuksen arvostelussa käytetään arvosanoja kiittäen hyväksyty, hyväksyty, hylätty.

Promootio

56 §

Tohtorin tutkinnon suorittaneelle voidaan tutkinnon tunnuksiksi promootiossa antaa yliopiston vakiintuneen käytännön mukaiset arvomerkit.

Yliopisto voi promootion yhteydessä tai muulloinkin antaa kunniatohtorin arvon sekä siihen liittyvät arvomerkit henkilölle, joka tieteellisellä toiminnallaan tai tieteiden tai muun kulttuuritoiminnan edistämisessä saavuttamiensa ansioiden perusteella katsotaan tällaisen kunnianosoituksen arvoiseksi.

5. AIKUISKOULUTUS

57 §

Avoin yliopisto-opetus on kaikille avointa yliopisto-opetusta. Se voidaan toteuttaa erillisinä opintojaksoina tai integroituna perusopetukseen.

Pääsääntöisesti kaikki yliopiston perusopetustarjonta on avoimessa yliopistossa, pois lukien opinnäytetyöt ja niihin liittyvät seminaarit.

58 §

Täydennyskoulutus järjestetään työelämän tai asiakaskohtaisiin tarpeisiin perustuen avoimina tai asiakaskohtaisina eripituisina täydennyskoulutusohjelmina tai -kursseina. Akateeminen neuvosto päättää opintopisteytetyistä täydennyskoulutusohjelmista ja niihin liittyvien opintojen mitoittamisesta.

Täydennyskoulutusohjelmista annetaan yliopiston osallistumis- tai suoritustodistus.

6. OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Yleistä

59 §

Koulutuksesta vastaava vararehtori vahvistaa opetus- ja kuulustelukausiensa ajankohdat. Opetus- ja kuulustelukausiensa ajankohdat ilmoitetaan lukuvuodeksi kerrallaan, viimeistään edellisen lukuvuoden marraskuun 30. päivänä.

60 §

Opiskelijan tulee ilmoittautua opintojakson opetukseen. Jos opintojaksolle ilmoittautuu alle viisitoista (15) opiskelijaa, voidaan opintojakson toteutustapa harkita tapauskohtaisesti. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus suorittaa opetussuunnitelman mukaiset opintojaksot.

Opintojakson opetukseen ilmoittautuminen oikeuttaa opiskelijan suorittamaan opintojakson ilmoittautumishetkellä voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti opetussuunnitelman voimassaolon ajan. Kuulusteluihin ilmoitaudutaan erikseen.

Opintojakson osallistujamäärää voidaan rajoittaa perustelluista syistä. Rajoituksen perustelut ja opiskelijoiden valintaperusteet sisällytetään opintojaksokuvaukseen.

Kuulustelujen järjestäminen

61 §

Yliopistossa järjestetään opintojaksoista kuulusteluja kulloinkin voimassa olevan kuulustelujärjestyksen mukaan. Kuulustelujärjestyksen mukaisia kuulusteluja järjestetään opintojaksosta kolme. Tämän lisäksi opettaja voi järjestää kuulusteluja muulloinkin, esim. Moodlessa tai sähköisen Exam-tentin.

Jos Moodle- tai Exam –tentti on ainoa opintojaksolla käytössä oleva tenttimuoto ja tentti on edellytys kurssin suorittamiselle, niin opiskelijalle on järjestettävä enemmän kuin yksi mahdollisuus tenttimiseen.

62 §

Avoimessa yliopistossa perusopetukseen integroitujen opintojaksojen kuulustelut järjestetään yliopiston kuulustelujärjestyksen mukaisesti. Näihin kuulusteluihin sovelletaan yliopiston yleisiä tämän ohjeen määräyksiä.

Intensiivisinä järjestetyistä opintojaksoista avoin yliopisto järjestää kaksi omaa kuulustelua. Näihin kuulusteluihin ilmoitaudutaan vähintään 8 päivää ennen kuulustelupäivää.

Avoimen yliopiston opintosuorituksen arvosteluun sovelletaan tämän ohjeen määräyksiä. Opintosuoritukset kirjataan yliopiston opiskelijatietojärjestelmään.

63 §

Täydennyskoulutusohjelmien opintojaksoista järjestetään vähintään yksi ja enintään kolme kuulustelua, joihin sovelletaan yliopiston yleisiä tämän ohjeen määräyksiä. Opintosuoritukset kirjataan yliopiston opiskelijatietojärjestelmään.

64 §

Kukin opettaja toimittaa kuulustelut ja arvostelee suoritukset vastuulleen kuuluvissa oppiaineissa siten kuin asianomaisesta koulutusohjelmasta vastaava henkilö määrää.

Opettajan ollessa esteellinen tai tilapäisesti estynyt määrää koulutusohjelmasta vastaava henkilö toisen henkilön toimittamaan kuulustelut ja arvostelemaan suoritukset.

Mikäli kuulustelussa on sallittua käyttää muita kuin kirjoitusvälineitä, se on mainittava tenttipaperissa.

65 §

Oikeus osallistua kuulusteluun on yliopiston läsnä olevaksi ilmoittautuneella opiskelijalla tai opiskelijalla, joka opiskelijavaihdon takia on ilmoittautunut poissa olevaksi. Opiskelijalla on oikeus osallistua kolmeen kuulustelujärjestykseen sisältyvään opintojaksosta järjestettävään kuulusteluun. Jos opiskelija ei ole läpäissyt kuulustelua kolmella kuulustelukerralla, hän voi anoa lisätenttikertaa. Osallistumisrajoitus koskee kuulustelujärjestyksen mukaan järjestettäviä kuulusteluja.

Koulutuksesta vastaava vararehtori antaa yliopiston yhteiset menettelyohjeet lisätentti- ja korotuskerroista.

Sairauden, asevelvollisuuden suorittamisen, äitiys- ja vanhempainloman tai ulkomailla opiskelun takia poissa olleelle opiskelijalle pyritään hänen palatessaan järjestämään mahdollisuuksien mukaan samat kuulusteluihin osallistumisoikeudet kuin hänellä oli lähtiessään. Oikeudet ovat voimassa seuraavan lukukauden loppuun asti.

66 §

Kuulustelujärjestyksen mukaiseen kuulusteluun tulee ilmoittautua vähintään viikkoa ennen kuulustelupäivää.

Ilmoittautumisen voi peruuttaa kaksi työpäivää ennen ko. kuulustelua.

Opettaja ei ole velvollinen pitämään opiskelijalle kuulustelua, ellei opiskelija ole siihen ennakolta ilmoittautunut.

Opiskelijalla on oikeus osallistua kuulustelujärjestyksen mukaisissa kuulustelutilaisuuksissa vain yhteen kuulusteluun kerrallaan. Erytistapauksissa opiskelijalle voidaan perustelluista syistä antaa mahdollisuus tehdä kaksi tenttiä samalla kerralla.

Kuulusteluun osallistuvan on todistettava henkilöllisyytensä.

Mikäli opiskelijalla on dokumentoitu diagnoosi oppimisvaikeudesta, se voidaan ottaa huomioon kuulustelujärjestelyissä.

Opintosuoritusten arvostelu

67 §

Opintosuorituksella tarkoitetaan väitöskirjaa, lisensiaatintutkimusta, diplomityötä, pro gradu -tutkielmaa ja kandidaatintyötä/kandidaatintutkielmaa sekä sellaista kirjallista tai suullista kuulustelua, esitelmää tai muuta suoritusta, joka sisältyy yliopiston opetussuunnitelmiin.

68 §

Opintosuoritusten ohjaus- ja arviointiprosesseissa voidaan käyttää sähköistä plagiaatintunnistusjärjestelmää. Jos plagiaatintunnistusjärjestelmän käyttö on osa opintosuorituksen arvostelua tai ohjausta, opiskelija ei voi kieltää järjestelmän käyttämistä työnsä tarkastamiseen, jos haluaa työnsä arvosteltavaksi.

69 §

Opintosuoritukset arvostellaan joko käyttämällä arvosteluasteikkoa kiitettävä (5), erittäin hyvä (4), hyvä (3), erittäin tyydyttävä (2), tyydyttävä (1), hylätty (0), tai arvosteluasteikkoa hyväksytty - hylätty. Käytettäessä viisiportaista arvosteluasteikkoa, maksimipisteiden ollessa

100, arvosana 5 tarkoittaa 90–100, arvosana 4 tarkoittaa 80–89, arvosana 3 tarkoittaa 70–79, arvosana 2 tarkoittaa 60–69, arvosana 1 tarkoittaa 50–59 ja arvosana 0 tarkoittaa 0–49.

Opintojaksoon mahdollisesti kuuluvat osasuoritukset vaikuttavat opettajan ennalta määräämällä tavalla opintojakson lopulliseen arvosanaan yhdessä mahdollisen kuulusteluarvosanan kanssa.

Jatkotutkinnon opinnäytteiden (väitöskirja, lisensiaatintutkimus) arvostelussa käytetään kuitenkin arvosanoja kiittäen hyväksyty, hyväksyty, hylätty.

70 §

Opettajan tulee toimittaa kuukauden kuluessa tiedot kuulustelun tai muun opintosuorituksen tuloksista opiskelijoiden tietoon. Opintojakson loppuarvosana toimitetaan opiskelijarekisteriin kirjallisesti kuukauden kuluessa opintojakson viimeisestä opintosuorituksesta.

Kesä-heinäkuussa järjestetyn kuulustelun tai muun opintosuorituksen tuloksista opettajan tulee toimittaa tiedot tuloksista opiskelijoiden tietoon kahden kuukauden kuluessa, kuitenkin viimeistään elokuun loppuun mennessä.

Julkisesti nähtävillä olevassa listassa saa opintojakson tietojen lisäksi näkyä kuulusteluun osallistuneista tai muun opintosuorituksen arvosteltavaksi jättäneistä opiskelijanumero ja arviointi.

Opettajan on säilytettävä kuulustelujen vastauspaperit ja muut vastaavat opintosuoritukset sekä kuulustelujen osallistujalistat vähintään kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.

Opintojakson osasuoritukset ovat voimassa vähintään yhden vuoden opetuksen päättymisperiodin lopusta alkaen.

Opintosuoritusten arvostelun oikaiseminen

71 §

Väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opin- ja taidonnäytteen sekä diplomityön ja pro gradu -tutkielman tai muun vastaavan opintosuorituksen arvosteluun tyytymätön opiskelija voi tehdä tutkintolautakunnalle oikaisupyynnön opintosuorituksen arvostelusta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun opintosuorituksen arvosteluun tai muualla suoritettujen opintojen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvostelusta sen suorittaneelta opettajalta ja opintojen hyväksilukemisesta siitä päätöksen tehneeltä.

Osasuorituksesta voi pyytää oikaisua opintojakson opettajalta.

Opintosuorituksen arvostelua koskeva oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, josta opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Hyväksilukemista koskeva oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tässä momentissa tarkoitetun oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen tyytymätön voi hakea oikaisua tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

72 §

Opiskelijalla on yliopistolain (558/2009) 44 §:n mukaisesti oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta häneen ja hänelle on varattava tilaisuus tutustua opintosuoritustensa arviointiin.

Opiskelijalla on arvostelun jälkeen oikeus saada jäljennös suorituspapereistaan.

73 §

Rehtori nimittää yliopiston tutkintolautakunnan, jota voidaan täydentää tarpeen mukaan tapauskohtaisesti. Ylioppilaskunta nimeää oman edustajansa.

74 §

Väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opinnäytteen tarkastajan ja vastaväittäjän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään esteellisyydestä.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun opintosuorituksen arvostelua tekijälle on varattava tilaisuus vastineen antamiseen esitarkastajan, tarkastajan tai vastaväittäjän lausunnosta.

Opiskelijapalaute ja opetusta koskevat huomautukset

75 §

Opiskelijoiden odotetaan osallistuvan yliopiston opetuksen ja muiden toimintojen kehittämiseen mm. antamalla palautetta yliopiston laatujärjestelmään kuuluvien palautemenettelyiden kautta. Palautetta kootaan opintojaksokohtaisesti sekä tietyissä opintojen vaiheissa; opintojen alussa, kandidaatiksi, maisteriksi/diplomi-insinööriksi sekä tohtoriksi valmistumisen yhteydessä. Tohtoriopiskelijoilta kootaan lisäksi palautetta myös opintojen aikana.

Opiskelija voi antaa palautetta opetuksesta vapaamuotoisesti esimerkiksi koulutusohjelmasta vastaavalle henkilölle, opintopalveluhenkilöstölle tai koulutuksesta vastaavalle vararehtorille. Jatko-opintojen ollessa kyseessä palautetta voi antaa esimerkiksi tohtoriohjelmasta vastaavalle henkilölle, LUT tohtorikoululle tai tutkimuksesta vastaavalle vararehtorille.

76 §

Opintojaksojen opetukseen, saamaansa ohjaukseen, opetusjärjestelyihin tai muuhun yliopiston opetustoimeen liittyvään asiaan tyytymätön opiskelija/opiskelijaryhmä voi tehdä yliopistolle vapaamuotoisen, kirjallisen huomautuksen. Huomautus osoitetaan laaturaportille, joka huolehtii huomautuksen käsittelyyn saattamisesta sekä tiedottamisesta huomautuksen antajalle/antajille.

7. OPISKELUVILPPI JA OPISKELIJAN KURINPITO

77 §

Opiskelijoilta edellytetään yliopisto-opiskelun eettisten toimintaperiaatteiden tuntemista ja niiden noudattamista. Eettisesti ongelmallisissa tilanteissa opiskelijoita autetaan ja ohjataan toimimaan oikein. Kaikki epäilykset opiskeluvilpistä tutkitaan ja todennetusta opiskeluvilpistä rangaistaan.

78 §

Yliopistolain (558/2009 45 §:n, muutettu 12.8.2011/954) mukaan opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän:

- häiritsee opetusta,
- käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti,
- menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo yliopiston järjestystä,
- kieltäytyy yliopistolain 43 d §:ssä tarkoitetun huumausainetestistä koskevan todistuksen osoittamisesta tai
- on yliopistolain 43 d §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä 1 momentissa tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa yliopistosta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka yliopiston järjestämisestä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai yliopistossa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää yliopiston rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus.

Ennen asian ratkaisemista on kurinpitorangaistuksen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys ja varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Rehtori ja opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluva sekä harjoittelun ohjaaja voivat edellä 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai erikseen. Toimenpiteet tulee kirjata.

Samalla, kun opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

Vilpilliseksi menettelyksi luetaan sekä vilpin tekeminen että vilppiin avustaminen.

Koulutuksesta vastaava vararehtori antaa tarkemmat yliopiston yhteiset menettelyohjeet opiskelun vilppitapausten varalle.

79 §

Kuulustelutilaisuuden valvojan on poistettava vilpistä epäilty opiskelija välittömästi kuulustelutilaisuudesta ja suoritus hylätään. Tentinvalvojan toiminta vilppiepäilytapauksissa on ohjeistettu tentinvalvojan ohjeessa.

Jos vilppi havaitaan vasta kuulustelutilaisuuden päätyttyä, tulee arvostelun suorittavan opettajan hylätä opintosuoritus.

Jos hyväksymismenettelyyn jätetty opinnäytetyö sisältää plagioitua tekstiä, tulee työ hylätä tai esittää väitöskirjasta, lisensiaatintutkimuksesta, diplomityöstä tai pro gradu -tutkielmasta arvosanaa hylätty.

Kurinpitorangaistuksen osalta sovelletaan, mitä 78 § on määrätty. Vilppiepäilyn käsittelyssä toimitaan yliopiston yhteisten menettelyohjeiden mukaisesti.

Opintosuorituksen hylkäämiseen opiskelija voi hakea oikaisua 71 §:ssä esitetyllä tavalla.

8. VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSET

80 §

Tämä ohje tulee voimaan 1.8.2017.